

Raseborgs byaforum / Raaseporin kyläfoorumi

Mötesprotokoll / Pöytäkirja 28.3.2023

1. Mötets öppning, konstaterande av deltagarna och presentationsrunda **Kokouksen avaus, todetaan läsnäolijat, esittäytymiskierros**

Mötet öppnades kl. 18.00 av ordförande Jennifer Gammals.
Puheenjohtaja Jennifer Gammals avasi kokouksen klo 18.00.

Deltagare / Osallistujat:

- Marja Salenius, Antskogin kyläseura ry
- Sara Wilson, Backgränd hembygdsförening r.f.
- Marika Sandholm, Backgränd hembygdsförening r.f.
- Roger Lindström, Bromarf Byaråd r.f.
- Tove Damén-Wikholm, Ekenäs Skärgårds Hembygdsförening (Skäldö)
- Hanna Räisänen, Fiskars kyläseura ry
- Seppo Pailos, Fiskars kyläseura ry
- Thony Wickström, Hembygdens Vänner i Snappertuna r.f.
- Marianne Liitelä, Pohjan kk:n kyläyhdistys ry
- Hanna Pirttinen, Pohjan kk:n kyläyhdistys ry
- Leif Wikström, Prästkullanejdens hembygdsförening r.f.
- Annette Ström, Prästkullanejdens hembygdsförening r.f.
- Svante Lindholm, Snappertuna Byaråd r.f.
- Malin Nyholm, Skärgårdens vänner i Snappertuna
- Gunilla Fjäder-Rehn, Skärgårdens vänner i Snappertuna
- Lauri Reenpää, Villiruusu Fiskars
- Holger Wickström, Raseborgs stad, representant
- Jennifer Gammals, Raseborgs stad, ordförande
- Barbro Österman, Raseborgs stad, sekreterare

2. Val av protokolljusterare för mötet **Pöytäkirjantarkastajien valinta**

Seppo Pailos och Roger Lindström valdes till protokolljusterare.
Seppo Pailos ja Roger Lindström valittiin pöytäkirjantarkastajiksi.

3. Presentation av Prästkullanejdens Hembygdsförening r.f. **Kyläyhdistyksen esittely, Leif Wikström och/ja Annette Ström**

Föreningen grundades år 1945 och föreningshuset byggdes med talkokrafter. LW och AS berättade om husets byggnads- och renoveringsskeden. För tillfället finns ingen gårdskarl. Med hjälp av Pomoväst-bidrag har man byggt en lekpark, tennisplan och skaffat idrottsredskap. Man har installerat solpaneler på taket för att underlätta elkostnaderna. På vintern används skridskoplan och i skogen intill finns en 30 m lång linbana. Sommarlördagar sammanför torghandeln sommargästerna med ortsborna. Man ordnar aktivt program i föreningshuset. Aktuellt med Prästkulla-revyn efter en paus på 5 år. Teater ordnas också för barn. Föreningen har ca 200 medlemmar. Prästkulla gård med gamla anor har donerat marken till föreningshuset och skolan. Slakten Taube har

också byggt radhus, sålt och arrenderar tomter, vilket bidragit till ökad inflyttning. På sommaren mångdubblas befolkningen tack vare sommargäster. JG tipsade att man kan ansöka om stöd för utveckling av landsbygden via Pomoväst/Gunilla Wasström.

Yhdistys on perustettu vuonna 1945 ja yhdistystalo on rakennettu talkoovoimilla. LW ja AS kertoivat talon rakennus- ja peruskorjausvaiheista. Talonmiestä ei ole tällä hetkellä. Pomoväst-apurahojen avulla on rakennettu leikkipaikka, tenniskenttä ja hankittu urheiluvälineitä. Katolle on asennettu aurinkopaneelit, mikä on helpottanut sähkökustannuksia. Talvella on jääkenttä käytössä ja viereisessä metsässä on 30 m pitkä köysirata. Torimyynti kesälauantaisin on ollut suosittu tapa tuoda kesävieraat yhteen paikallisten asukkaiden kanssa. Yhdistystalossa järjestetään aktiivisesti erilaista ohjelmaa. Prästkulla-revy pyörii jälleen tänä vuonna 5 vuoden tauon jälkeen. Myös lapsille järjestetään teatteriesityksiä. Yhdistyksellä on noin 200 jäsentä. Prästkullan tila (om. Tauben suku) on lahjoittanut maata yhdistystalolle ja koululle. Tauben perhe on myös rakentanut rivitaloja, myynyt ja vuokrannut tontteja, mikä osaltaan on lisännyt asutusta. Kesäisin väkiluku moninkertaistuu kesävieraiden ansiosta. JG muistutti maaseututuesta, jota voi hakea Pomovästin/Gunilla Wasströmin kautta.

4. Lägesrapport om den kommande kollektivtrafiken i Raseborg Raaseporin tulevan joukkoliikenteen tilannekatsaus

JG berättade om den nya kollektivtrafiken med bussar. Fr.o.m. juni träder nya tidtabeller och billigare biljettpriser i kraft. Biljettpriset sänks till 3,20-3,40 €/tur och samma pris gäller i fortsättningen för hela området. Hållplatserna visas nu i realtid i Bussit kartalla - appen. Stadsstyrelsen har 27.3 godkänt upphandlingsprocessen för ett 3-årigt avtal för vintertrafiken. Busstidtabellerna blir klara i april och anpassas så mycket som möjligt till tågtidtabellerna. De marknadsbundna turena körs enligt trafikanternas egna villkor, ex. helst vid rusningstid. Anropstrafiken planeras på våren. Kostnaderna inverkar på om den tas i bruk från hösten. Byabussen -projektet fungerade tidigare som en slags anropstrafik. En nyhet är veckoslutstrafik på sommaren. "Hop on-hop off" -bussen kör från Svartå via Fiskars och Anskog och tillbaka.

Raseborgs kollektivtrafik styrs inte längre av NTM-centralen, vilket ger friare händer och möjligheter för större samkoordinering. Bussbiljetten skulle i framtiden gälla också på tåg. HSL-trafiken använder samma kortsystem. Staden har nu också tillgång till passagerardata, som underlättar justerandet av rutter och busstorlek. Målsättningen är att få flera användare av kollektivtrafiken, att marknadsföra Raseborg som en ort där det är möjligt att röra sig utan egen bil och att öppna skolbusstrafiken för övriga passagerare. För t.f. kör bara en skolbuss i Prästkulla, ingen annan busstrafik. Ett upphandlingskrav för sommartrafiken är möjligheten att transportera 3 st cyklar i bussen utan extra kostnad för passageraren.

Diskussion om namnet på den nya kollektivtrafiken, Bosse.

JG kertoi joukkoliikenteen uudistuksesta. Kesäkuussa astuvat voimaan uudet aikataulut ja edullisemmat lippuhinnat. Lippuhinta on jatkossa 3,20-3,40 €/vuoro ja hinta on sama koko alueella. Pysäkit näkyvät nyt reaaliajassa Bussit kartalla-sovelluksessa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27. maaliskuuta hankintamenettelyn talviliikennesopimukselle, joka on voimassa 3 vuotta. Bussiaikataulut valmistuvat

huhtikuussa ja niitä mukautetaan mahdollisimman pitkälle junien aikatauluihin. Liikennöitsijät ajavat markkinaehtoiset vuorot omalla kustannuksella, omien ehtojen mukaan ja mieluiten ruuhka-aikaan. Kutsuliikennettä suunnitellaan keväällä, mutta kustannukset vaikuttavat siihen, otetaanko se käyttöön syksystä alkaen. Kyläbussi-projekti toimi aiemmin eräänlaisena kutsuliikenteenä. Uutuutena viikonloppuliikenne kesällä. "Hop on-hop off" -vuoro kulkee Mustiolta Fiskarin ja Anskun kautta ja takaisin.

Raaseporin joukkoliikenne ei ole enää NTM-keskuksen ohjaamana, mikä antaa vapaammat kädet ja mahdollisuudet parempaan koordinaatioon., Jatkossa bussilippu koskisi myös junia, koska HSL-liikenne käyttää samaa korttijärjestelmää. Kaupungilla on nyt pääsy myös matkustajatietoihin, mikä helpottaa reittien ja linja-auton koon mukauttamista. Tavoitteena on saada lisää joukkoliikenteen käyttäjiä, markkinoida Raaseporia paikkana, jossa on mahdollista liikkua ilman omaa autoa ja avata koulubussiliikenne muille matkustajille. Esim. Prästkullassa on vain koulubussi, ei muuta bussiliikennettä. Kesäliikenteen hankintavaatimuksena on mahdollisuus kuljettaa 3 polkupyörää bussissa ilman matkustajalle aiheutuvia kustannuksia. Keskustelua joukkoliikenteen nimivalinnasta (Bosse).

5. Föreningarnas befintliga serviceavtal, bokning av möte med stadens representanter

Kyläyhdistysten palvelusopimukset, keskustelujen varaus

Yhdistykset, joilla on palvelusopimuksia, tai muuta vastaavaa, ilmoittavat yhteystietonsa Barbrolle, joka varaa Teams-kokouksen kyläyhdistysten edustajien ja puisto-osaston henkilökunnan kanssa. Todettiin, että palvelusopimuksilla on myös muita positiivisia vaikutuksia kuin rahallisesti. Kaupungille alueiden kunnossapito on haastavaa, mutta yhteistyö paikallisten kanssa on luontevaa juuri sen takia, että paikalliset haluavat myös pitää lähialueet siistinä. Kunnossapitokulut pysyisivät myös tällä tavalla todennäköisesti kurissa.

6. Övrigt/Muuta

- Samarbete kring byahjälparna. Om en förening ordnar evenemang kunde man få hjälp av andra föreningars byahjälpare.
- Kyläapulaisten yhteistyö. Voitaisiin auttaa muita yhdistyksiä tapahtumien järjestelyissä.

TW berättade att de behöver tillfällig kapacitet, som kan hjälpa till vid evenemang. Möjligt att byta byahjälpstjänster vid behov? Det är ont om ordningsvakter och rätt dyrt att upprätthålla loven. De bör förnyas vart 5. år och ett lov kostar 170 €. FBK har ställt upp med ordningsvakter bl.a. i Backgränd. HW berättade att man kan boka ordningsvakter via en resurspool, som föreningen Kulturordnarna upprätthåller. Som snabb lösning kan man meddela om sina hjälpbehov i Byaforums Facebook-grupp. Konstaterades att det råder allmänt brist på frivilliga krafter i föreningarna, så det kan vara utmanande att få dem med i andra föreningars verksamhet. Utbyte av info och kunskap kunde fungera bättre. Byaforums medlemmar kan fritt förmedla info till varandra om evenemang och tillfällen per e-post och Byaforums Facebook. JG påminde om möjligheten att stadens personal vid behov kan ordna utbildning för Byaforum, t.ex. marknadsföring och användning av olika marknadsföringsverktyg.

TW kertoi, että yhdistys tarvitsee tilapäistä apua tapahtumajärjestelyissä. Onko mahdollista vaihtaa kyläapulaispalveluja keskenään? Järjestysmiehistä on yleisesti ottaen pulaa. Järjestyksenvalvojakortti on voimassa 5 v ja lupa maksaa 170 €. Backgrändissa on saatu apua VPK:lta. HW kertoi, että Kulturordnarna -niminen yhdistys pitää resurssipoolin, josta voi tilata järjestysmiehiä. Pikaratkaisuna voidaan aluksi ilmoittaa avuntarpeesta Kyläfoorumin Facebook-ryhmässä. Yhdistyksillä on useimmiten pula vapaaehtoisista, joten palkattujen kyläapulaisten lainaaminen saattaa olla helpompaa. Tiedonvaihto voisi onnistua helpommin kuin fyysinen apu. Todettiin, että Kyläfoorumin jäsenet voivat keskenään välittää infoa tapahtumista ja tilaisuuksista sähköpostitse ja Facebook-ryhmässä. Kaupungin henkilökunta voisi tarvittaessa järjestää Kyläfoorumille koulutusta esim. markkinoinnista ja markkinointityökaluista.

ML berättade om Kyläkoutsi och delade ut en broschyr. Kan Sysselsättningsavdelningen bidra med tillfällig hjälp? Det är snarare en förebyggande verksamhet i rehabiliteringssyfte för långtidsarbetslösa. Verksamheten har vid årsskiftet övergått till Västra Nylands Valfärdsområde. Via Kyläapu kan man ex. vid evenemangsförberedelser meddela hurdan slags hjälp man behöver och när.

ML kertoi Kyläkoutsi-toiminnasta ja jakoi esitteen. Kysyttiin, voiko Työllistämisosastolta saada tilapäistä apua yhdistyksille? Kyseessä on lähinnä pitkäaikaistyöttömien ennaltaehkäisevä toiminta, mikä on vuodenvaihteessa siirtynyt LUVN:in vastuulle. Kyläavun kautta voi sen sijaan vapaasti ilmoittaa minkälaista apua tarvitaan ja milloin.

ML informerade att man kan söka energistöd och anmäla ett lyckat byaprojekt till det nationella Leader-programmet "Onnistunut kylähanke". Projektet måste vara avslutat under 2022. 10.6 ordnas Öppna byar-evenemanget, som medför synlighet till finska byar. Det är det största nationella endagevenemanget i Finland (140 000 personer deltog ifjol). Man önskade information på Visit Raseborgs hemsida och inlägg på sociala medier om Öppna byars dag.

Kylätalojen energiahaku ja valtakunnallinen "Onnistunut kylähanke" (Leader) ovat käynnissä. Hankkeen täytyy olla päättynyt vuoden 2022 aikana. 10.6 järjestetään Avoimet kylät-tapahtuma, joka tuo suomalaisille kylille näkyvyyttä. ML kertoi, että tapahtuma on Suomen suurin valtakunnallinen, yhden päivän tapahtuma (140 000 osallistujaa viime vuonna). Toivottiin, että Visit Raasepori-sivustolla ja somessa on tietoa tapahtumasta.

Diskussion om problematiken kring barnens skolskjutsar och vargförekomsten. AS föreslog att föreningarna gör en gemensam skrivelse till staden om detta. 3 km lagstadgad radie för skolskjuts, men staden kan fatta avvikande beslut pga farlig skolväg. Ledsagare till skolbarn från och till skolskjutsen får 0,40 €/km, men alla familjer har inte möjlighet att ordna ledsagare. AS skickar ett utkast till skrivelsen via e-post till övriga medlemmar. Tillsammans kan de påvisa problem och fundera på olika slags lösningar för att kunna föra ärendet vidare till diskussion med stadens personal. Konstaterades att alla ärenden ska först beredas innan de tas upp på Byaforums möten.

Keskustelua koulukyytiin ja susikantaan liittyvistä ongelmista. AS ehdotti, että yhdistykset kirjoittaisivat tästä yhteisen kirjeen kaupungille. Koulukyydin lakisääteinen säde on 3 km, mutta kaupunki voi tehdä poikkeavia päätöksiä vaarallisten koulureittien

vuoksi. Koululaisten saattajat saavat 0,40 €/km, mutta kaikilla perheillä ei ole mahdollisuutta järjestää saattajaa. AS lähettää luonnoksen sähköpostitse muille jäsenille. He voivat tuoda esiin ongelmia ja pohtia erilaisia ratkaisuja, jotta asia viedään keskusteltavaksi kaupungin henkilökunnan kanssa. Todettiin, että kaikki asiat on ensin valmisteltava, ennen kuin niistä keskustellaan Kyläforumin kokouksissa.

**7. Raseborgs byaforums nästa möte
Raaseporin kyläfoorumin seuraava kokous**

Värd för nästa möte / Seuraavan kokouksen järjestää:
Hembygdens Vänner i Snappertuna r.f.
Snappertuna kyrkväg/Snappertunan Kirkkotie, 109.
31.5 / 31.toukokuuta kl. / klo 18-20.

På agendan bl.a. trygga skolskjutsar. Önskvärt att bildningsnämndens representant kan närvara.

Asialistalla mm. turvallinen koulukyyti. Toivottavaa, että kokoukseen osallistuu sivistystoimen edustaja.

8. Mötets avslutande / Kokouksen päätyminen

Jennifer Gammals avslutade mötet / päätti kokouksen kl. / klo 20.10.

Raseborg / Raaseporissa 28.3.2023

Ordförande/Puheenjohtaja

Jennifer Gammals

Sekreterare/Sihtööri

Barbro Österman

Protokolljusterare/

Pöytäkirjantarkastaja

Roger Lindström

Protokolljusterare/

Pöytäkirjantarkastaja

Seppo Pailos